

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

Beneficia decem bonorum Angelorum ad homines quæ: malorum item
angelorum erga homines quanta crudelitas, quomodoq[ue] per honos
Angelos ijdem refrænentur, Sermo II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

possunt libenter præstant nobis: adeoque illius amore se totos nobis cupiunt impendere. Et quamvis sæpe nos irreuerenter, indignè, ac iniquè geramus in illorum præsentia, tamen ferunt nos, & instigant ad meliora, cupiuntque nos semper magis ac magis proficere, & summam in cælis gloriam obtinere. O quis vel cogitare sufficiat, à quot malis per illos eruamur, quot bona consequamur. Sed vix ingratitudini nostræ, qui pro tot tantisque illorum in nos meritis non solum grati non sumus, sed etiam grauissima eos sæpe iniuria & contemptu afficimus. Quæ de re dici plura possent, sed restat adhuc, vt in quibus eos imitari, & quo pacto colere ac venerari debeamus, explicemus. Vbi sanè innumera sese offerunt, in quibus imitandi sint. Quot enim in illis virtutes insunt, tot nobis imitanda veniunt. Sed si omnia imitari non possumus, saltem imitemur mutuam ac fidelissimam charitatem erga se inuicem, summam & promptissimam obedientiam erga Deum, officiosissimam famulatam erga nos miseros, vt & nos mutuo fideliter, purè, castè, sincère nos diligamus in Deo, & propter Deum, semperque & in omnibus diuinæ voluntati obtemperemus, & sanctis illis ac beatis spiritibus quicquid possumus amoris & piæ venerationis impendamus. Neque sanè prætermittendum est, quin ad minus angelo custodi nostro singuli quotidie aliquod seruitium exhibeamus, quo & illi grati simus, & eius patrocinium atque adiutorium imploremus. Nisi enim id agamus, certè iniqui, impudètes, & execrabiles sumus, qui fidelissimè illius erga nos charitati & beneuolentiæ immemores ac ingrati esse non veremur. Honorandus etiam & speciali amoris affectu nobis complectendus est sanctus Michael archangelus, cuius etiam hodie specialis memoria agitur, qui est princeps Ecclesiæ, signifer cæli præclarus, ac illustris paradisi præpositus, qui contra Dei hostes terribiliter intonat. Quis vt Deus? qui Deum timentes fidelissimè adiuuat, in morte animas suscipit, pluratque alia nobis præstat beneficia, gratia & misericordia Dei ac Domini nostri Iesu Christi, qui viuit & regnat per omnia secula seculorum, Amen.

SERMO II. IN EADEM SOLENNITATE

Beneficia decem honorum angelorum ad homines quæ: malorum scem angelorum erga homines quanta crudelitas, quomodoque per bonos Angelos idem refranentur.

Angelus suus Deus mandauit de te, vt custodiant te in omnibus vijs tuis. Psalmo XC. Dies iste charissimi iure optimo sanctis Angelis dedicatus est. Decet namque nos multis nominibus honorare eos. Ipsi enim licet sint illustrissimi principes, tamen custodiunt nos & ministrant nobis, multaque nobis præstant beneficia, quæ quamuis omnia commemorare non possimus, nihilominus de quibusdam hac vice dicemus, vt ijs cognitis ardentius illos amemus, & propensiori studio veneremini. Primo igitur odium & malignitatem, ac nocendi libidinem erga nos malorum spirituum refranant, nosque tuentur. Quod sanè nobis cum primis necessarium est: quandoquidem demones inexpiabili nos odio prosequuntur, eorumque ingès est subtilitas, calliditas & fortitudo. De viribus diaboli nostis quid apud D. Iob

h h h h . 3 . scri-

Angeli in quibusdam imitandi sint.

Angelus cuique homini deputatus, vix honorandus & venerandus

Michaelis archangeli patronum, quique sit à nobis eius implorandum suffragium.

Angeli vt demonum malignitatem refranent nocendi.

T. VI
22

Iob 41

scriptum sit. *Non est potestas super terram qua comparatur ei, qui factus est vt nullum timeret.* Sed licet possit plurimum, non potest tamen ea ipsa potentia sua vti vel in minimo, nisi quatenus permiserit Deus: Vnde etiam datus est nobis à Deo angelus bonus: qui custodiat nos, atque dæmonis arceat malitiam, alioqui haud dubiè in ipso matris utero nos extingueret, nec ad horam viuere pateretur. Maximè tamen in eos potestatem multam habet, qui sunt mortiferis subditi peccatis, eo quod à Christo & gratia eius se iuncti sint, nec sint membra eius, sed velut membra à corpore præcisa. Tales omnes diaboli mancipia sunt, & ire possunt eos cum corpore & anima rapere in abyssum, quandoquidem à Christo alieni sunt. Quod autem, Deus id minime permittit, facit pro immensa bonitate sua, qua illorum expectat poenitentiam: quanquam interdum quosdam à diabolo præfocari sinat. Vnde etiam vt ait S. Augustinus, nihil est terribilius, qualis excessus est corpore. Timeant ergo quotquot in mortiferis degunt peccatis, ne iusto Dei iudicio veniant in manus tam crudelium inimicorum. Secundo assistunt nobis sancti angeli in tentationibus. Cum enim impugnamur ab hostibus & vitijs, adsunt nobis, docentq; nos vt resistere debeamus. Optima quoque nobis suggerunt consilia, quid sequi debeamus. Cumq; nostram accommodamus voluntatem, nobiscum aduersus hostes pugnant. Siue enim apud nos sit angelus sanctus, siue in cælis, nunquam desinit nos intueri, vt circa nos agatur: atque vbi nos aliquo habere opus perspicit in momento ad nos aduolat. Tanta namq; est angeli agilitas, vt vbiuncq; esse velit, ilico possit adesse. Sed dicat fortè aliquis? Vnde sciam, verum me angelus meus doceat, quando eum nec visu, nec auribus percipio? Atqui facile illum audires, si bene aduerteres. Aliter angeli, aliter homines loquuntur. Homines in aurem, angelus in cor loquitur. Locutionem illius equidem bonum insinatum intelligo. Interdum enim ex aere corpus sibi assumunt, non tamen quemadmodum corpus humanum animæ iungitur, atque in ea forma etiam ad aures verba edunt: sicut beatissimæ Dei genitrici & plerisque alijs contigisse nouimus. Alias intus in corde hominis loquuntur. Verbi gratia: Malus spiritus ita suggerit homini: En fame cruciaris dum ieiunas & tamen cum tibi adsit cibi copia, posses famem pelli. Ede igitur. Mox angelus bonus sic ait: Si ieiunium violaueris, eris transgressor præcepti Ecclesiæ. Diabolus dicit: Solus es, nemo te videt. Bonus angelus ait: Etti homines non vident, tamen videt Deus, qui culpa offenditur & reddet singulis pro meritis cuiusque. Nec debes vitare peccata propter homines tantum, sed propter Deum. Mox rursus cacodæmon inspirat: Facile confiteberis postea. Bonus spiritus suggerit: Quid prodest confiteri sine dolore & poenitentia? Addit dæmon: Vti que tunc dolebis. Bonus angelus respondet: Si iam peccare vis, quo pacto potes tunc habere dolendi propositum, nisi fortè Deus dederit? Si ergo postea dolere vis, iam noli facere vnde doleas. Ita ferme in singulis peccatis agitur cum homine. Si ergo homo angelicæ inspirationi obtemperans non consentiat peccato, &

Dæmones in quibus maxime suū furorē diffundant.

Augustin.

Angelos in tentationibus constitutis adesse.

Loquutio angelorum cuiusmodi sit. Lucz 1.

Angelus tam bonus quam malus quædam hominibus ingerat.

to, latatur angelus, atque è vestigio victoriam illam offert Deo, reportatq; illi coronam, qua post mortem ornabitur, vel diuinæ gratiæ augmentum, qua fit fortior ad resistendum tentationibus consimilibus: quemadmodum ediuerso qui succumbunt, efficiuntur debiliores, & diaboli contra eos vis augetur. Sin autem homo angelicæ voci immorigerus peccet, si quidē peccatum admittat mortiferum, fugit interim angelus ab eo (non enim potest videre peccati turpitudinem) doletq; dæmonem illi præualuisse ac dominari. Vtrum autem ad illum reuertatur, in subditis audietis. Tertio, prouocā nos sancti angeli ad agendam veram pœnitentiam. Vt enim iam dixi, si quis spreto angeli sui consilio peccet, recedit interim angelus ab eo & redit in cœlum. Quid verò putamus charissimi interea angelus secum cogitet? Forficant hæc aut similia sibi dicit: Quid faciam huic nebuloni, qui mea spernit monita, & libentius morē gerit cacodæmoni? An ne formidabit, ne Deus cuncta aspiciens ex alto mox ipsum puniat, vel sinat obdurari penitus, ne posthac vnquā velit respicere? Itaq; mox ad illum reuertitur, si fortē possit illum ad pœnitentiam & confessionem faciendā emollire, antequam ira Dei in eū defaxiat. Tum verò quantā adhibeat erga illū sollicitudinem, vt possit eum ad pœnitentiam & confessionē faciendam permouere, nemo facile dixerit. In primis grande suscipit certamen aduersus diabolum qui iam animam illius captiuā detinet, obduratq; cor eius ne timeat Deum, & os illius claudit, ne confiteatur: atq; interim ita intus ei insurrat. Noli modo cōfiteri, quia patebis ludibrio, & confessarius tuus despiciet te. Sed cōtra dicit angelus bonus. Falsa est ist hæc persuasio: quia dedecus est peccare, sed gloriosum est cōfiteri ac pœnitere: nec te confessarius despiciet sed potius chariorē habebit, tanquā pœnitentē & emendare se volentē. Rursus ingerit diabolus: Non poteris deinceps tibi à peccato temperare. Itaque cōsultius est, vt vsque ad mortem protrahas, & tunc integram facias confessionem, quam quod toties te confundas. Responder spiritus bonus: Mortis tempus & conditio incerta est, & si iam confiteri & pœnitere non vis quando potes, vbi aderit extrema necessitas, iusto Dei iudicio fortē nō poteris, diabolo te ad desperationem, vel obstinationem, vel mentis cæcitatem pertrahente. Aut si fortassis tunc confiteri voles, confessio illa potius extorta & inuita erit nempe ob gehennæ metum, quam voluntaria & ex vera contritione ac Dei amore proficiscēs, atque ita etiam in frugifera erit, id quod multis in extrema hora contingit.

Potest autem hoc loco quæri, posteaquam sanctus Angelus multum adhibuit conatum erga eiusmodi hominem, & is nihilo secius manet obstinatus in malo adeo vt nolit obedire illius admonitionibus internis, sed peccata alia post alia committat, num angelus eum penitus derelinquat? Non quidem omnino eum relinquit, sed à multis seruat corporis & animæ periculis, quandoquidem ab innumeris eum retrahit peccatis, in quæ corrueret angelica custodia destitutus. Attamen angelus hominem non vi retrahit à peccato, sed occasiones peccandi remouet, impeditq; ne possit peccare. Quod quantum nos obliget ad redamandos illos beatissimos spiritus, vof ipsi planè cognoscitis. Iam si quis pergat quærere, vtrūne grauius peccet ob ingratitudinem qui floccipendit angeli sui monita vel consilia, quam si non haberet angelum commonentem, certum est, eum grauius delinqueret.

hhhh 4. atque

Angelus bonus vt prouocet ad pœnitentiam agendam.

Confessionē quantum deus suadeant demones.

Angelus bonus num obstinatum in malo hominem penitus derelat.

T. VI
22

atque si mox subiungat, præstare igitur ut angelus abscedens tam obstinatus hominem penitus non adhortaretur: non est id utique verum. Nam tametsi ingratitude hominem maiori reddit poenæ obnoxium, nihilominus eadem ipsa poena minor & mitior est, quam ea quam esset incursum, si ab angelo penitus desereretur. Tum enim proculdubio præceps iret in multa scelera, quæ iam euadit angeli sui beneficio, quibus maiorem sibi confaret poenam: quando etiam pro quolibet minimo peccato mortifero poena debetur æterna. Quamobrem qui cum multis damnatur peccatis exitialibus, non potest quidem diuturniorem perpeti cruciatum, quam qui cum vno solo damnatur: ut obique enim est æqualis infinitas: sed ut iustitiæ satisfiat, pro criminum numero & qualitate poena ipsa æterna iniecit & augetur, quod ad acerbitatē attinet. Quarto sancti Angeli orant pro nobis, & sunt aduocati ac intercessores nostri apud Deū. Cum enim peccator, ut iam dictū est, non vult licet admonitus ab angelo respicere, forsitan Dominus illi quod in Euangelio legitur dixisse de arbore quadam, Succide illam ut quid etiam terram occupat? Forsitan, inquam, dicit angelo sancto. Quid est, quod improbus ille non vult tibi morem gerere? Equidem te hoc opere leuabo, faciamque ne posthac pro illo cogaris esse sollicitus: & tibi quidem pro labore & charitate tua mercedem augebo: illi verò meritas irrogabo poenas. Quid fratres putamus, ubi hæc angelus audit, quam supplices offerat Deo preces pro anima illa, quam nouit esse in peccatis, & si sic moriatur, certus est eam in tartara relegandam, ut Dominus aliquid ei adhuc poenitendi spaciū concedat? Scitis quid dixerit cultor vineæ Domino suo iubenti, ut arborem fici infrugiferā succideret. Dimitte illam, inquit, & hoc anno Domine vltimum fodiam circa illam, & mittam stercore. Et si quidem fecerit fructum: si autem in futurum succides eam. O magna beneuolentia sanctorum Angelorum erga ingratos homunciones. Quinto, dum cernunt angeli quempiam ex animo poenitentiam agere, & damnata præteritæ vitæ iniquitate, redire ad colendam iustitiam & ad seruiendum creatori, mirum in modum exultant, totamque caelestium spirituum frequentiam conuocantes, grandem excitant solennitatem in caelis. *Gaudium est enim Angelis Dei super vno peccatore poenitentia agente.* Sexto, excitant nos angelici spiritus ad agenda bona opera, atque ad ea nobis vires addunt, & benefaciendi ac merendi occasiones nobis comparant, quales sunt, opera obedientiæ, charitatis & pietatis, quæ magna habent merita. Sed cæci quidam non aduertentes huiusmodi opera sanctorum angelorum studio ex diuina prouidentia & ordinatione ipsis imponi, ut mereantur veniam peccatorum, gratiamque sibi & gloriam obtineant apud Deum, murmurant & conqueruntur, aiuntque: Cur hæc mihi facienda incumbunt? Cur non ille vel ille hæc facit? Aut etiam subducunt sese, ne ipsis demandentur. Qua re multum offendunt Deum & sanctos angelos. Eninvero oportebat eos hæc & huiusmodi omnia tanquam ex Domini manibus accipere gratiamque agere, quod ipsis esset oblata occasio merendi. Septimo, inferunt nobis angelici spiritus, adiuuantque nos in operibus bonis, & multifaria nobis nostrisque corporibus præstant beneficia. Quod potest plurimis scripturæ locis confirmari, ut etiam visibiles sæpe apparuerint vel opitulati sint sanctis Dei hominibus, quo vel inde intel-

Angeli boni
ut orant pro
sibi commif-
is homini-
bus.
Lucæ 11.

Ibidem.

Angelis quo-
modo sit gan-
dium de pec-
catorum poe-
nitentia.
Lucæ 15.

Angeli ut ex-
citent ad bo-
na opera ho-
mines.

Angeli ut ho-
minibus in-
ferunt in
bonis operi-
bus
Indic. 2.

ligere.

Igeremus etiam inuisibiliter eos hoc idem erga nos semper agere. Nostis ex libro Iudicum, quomodo angelus visibiliter obsurgat populum Israel ob peccata in Deum admissa. Nota est etiam illa historia, qua angelus scribitur Eliæ panem subcineritium & vas aquæ apportasse: itemq; illa, quæ Thobiam angeli ductu saluum & incolumem discessisse à parentibus, atque ad illos rediisse commemorat. Danielem etiam nemo ignorat prandium ab Habacuk angeli ministerio accepisse. Denique D. Petrum Apostolū ex carcere angelus liberauit: suntq; id genus alia multa in scripturis exempla. Et nos charissimi haud dubio sepe in magnis versamur corporis & animæ periculis, & subitanea morte periremus, nisi angelorum sanctorū sollicita & irremissa prouidentia & benignitate seruariemur. Octauo, consolantur angeli afflictos. Videmus quidem passim miseros, egenos, debiles, ægros, afflictos iacere, qui tamen interdum latioribus sint animis, quàm diuites & fortunati: & licet nos vltro crucem amplexi simus, tamen plerique tales plus multo quàm nos patiuntur. Vnde ergo inter tot miserias, in summa rerū omnium penuria, ita vt quandoq; vix nudo vescantur pane, tam bono & forti sunt animo, nisi quod occultè à sanctis angelis consolationem, & vires suscipiunt? Nono, sancti angeli magna cum sollicitudine bona opera & rectè facta nostra offerunt & exhibent Deo, & nobis gratiā reponant. Id verò maximo eos gaudio afficit: quia profectu nostro latantur. Excusant etiam nos apud Deū, & loquuntur pro nobis bona. Ita enim agunt, vt solent qui inter amantes nituntur firmā efficere amicitiam, & eos matrimonio coniungere: eodem, inquam, modo etiam ipsi excitant nos ad bene agendum, nobisq; Dei gratiam & amicitiam conciliant, cupiuntq; nos Deo per amorem copulare. Decimo, felices illi spiritus animas electorū, quæ obtempauerunt, cū ineffibili gaudio deportant in cælum. Animas autē nōdum bene purgatas, vt pie creditur, in purgatoriū deferunt, atq; inibi crebro eas visitant & consolantur, nuntiantq; illis bona ab alijs pro ipsis facta, penarūq; mitigant, & homines superstitēs ad orandum pro illis excitant. Porro, vbi aliquis damnandus moritur, discedit ab illo angelus statim procul, nihil habes quod pro illo loquatur apud Dominum, sed diuino eum relinquit iudicio, moxque data à Deo sententia, dæmones animam illius infelicem rapiunt in pœnas inexplicabiles & æternas.

Hæc autem omnia iam dicta præcipue facit ipse Deus, vtitur autem ad ea ministerio angelorū: quemadmodum magni viri præstant elemosynam per famulos suos. Cæterum quicquid huiusmodi agunt sancti angeli, absq; vlla fatigatione & labore id agunt, nec quicquam interim à Dei fructione distinentur aut præpediuntur. Et quamuis illorum gloria sit consummata, nec possit augeri (alioqui defectum paterentur, nec essent perfectè beati) nihilominus pro sua erga nos sollicitudine & cura præmium habent accidentale & gaudium maius in cælo. Itaque charissimi, cognitis tantis in nos beatissimorum spirituum beneficijs, sumus obsecro grati illis, & caueamus illis præsentibus admittere peccata: quia hæc summè eis displicent. Conciliemus nunc nobis illorum amicitiam, vt tempore opportuno prosint nobis, maximè quando animam reddere oportebit, ne si illi tunc nobis non fauerint, rapiant nos dæmones secum in stagnum illud sulphureum, vbi

Iudic. 1.

3. Reg. 19.
Tob. 1. 5. 9.Danie. 4.
Acto. 1.Angeli vt
afflictos ho-
mines con-
solentur.Angeli vt o-
pera bona
nostra Deo
offerant.Angeli vt ani-
mas deferat
in cælum vel
purgatoriū.Angelorum
præmium vt
crescat &
quale cre-
scat.

T. VI
22

sumus tormentorum eorum ascendit in secula seculorum. Quod à nobis auertat Christus Iesus rex & Dominus angelorum, qui cum Patre & Spiritu sancto uiuit & regnat Deus in secula benedictus, Amen.

DE S. HIERONYMO CONFESSORE OMnia require in festo S. Antonij Abbatis.

DE SS. VNDECIM MILIBVS VIRGINVM, martyrum, Christi que sponfarum, accipe omnia ut de S. Agnete virgine & martyre.

DE S. SEVERINO EPISCOPO ET CONFESSORE per omnia uti de S. Nicolao Episcopo.

IN FESTO APOSTOLORVM SIMONIS ET Iudæ Epistolam cum sua paraphrasi quære in festo S. Thomæ Apostoli.

EXEGESIS EVANGELII EIVSDEM
Festi. Luca X.

1. Cor. 3.

Tedrus & Simon Apostoli quibusdam euangelium Christi predicauerunt gentibus.

Nomen virginis Mariæ quæ Apostolorum primus in uocauerit ac per illud miracula fecerit.

Celebramus hodie charissimi festum beatissimorum Apostolorum Simonis & Iudæ, qui quidem ambo Christo fuere sanguinis affinitate propinqui, nempe illius consobrini, filij Alphæi & Mariæ Cleophae, sororis intemeratæ virginis, sed spiritus ac fidei cognatione, morum imitatione longè propinquiore. Quos Dominus in Apostolos suos elegit, non carnis affectu permotus, sed liberrima sua voluntate & gratia, qua etiam præstitit eis, ut digni essent tanto honore, & idonei ministri noui Testamenti, per quos multorum cæca pectora ad agnitionem unius veri Dei illuminarentur. Quod quidem etiam ab illis sedulo curatum est, maxime quando post Apostolorum profecta sunt, alter quidem, nempe Iudas, in Mesopotamiam: alter uero, puta Simon, in Aegyptum: ac deinde simul in Persiam uenerunt. Sunt qui putent hunc Simonem fratri suo Iacobo susceptum in Episcopum Hierosolymitanum: sed id alijs non placet, affirmantibus cum qui Iacobo successerit Simeonem esse dictum, & sub Traiano peremptum Hierosolymis: hunc uero Simonem Apostolum in Persia martyrio coronatum. Scribit quidam ex recentioribus uir eruditus neque contemnendæ autoritatis, se in occultissimis quibusdam monumentis reperisse, hunc sanctissimum Simonem Apostolum frequenter inuocare nomen summæ Dei matris Mariæ virginis, atque eius fauore hostes Christi & Ecclesiæ destruxisse: eundem ob feruorem in hostes Christi Cananarum, id est, Zelotem merito appellatum. Varia autem recitantur apud Ecclesias diuersas Euangelia: quæ quia omnia exponi non possunt, illud explanandum suscipimus, quod quibusdam locis legitur, & est apud Lucam capite X. in hæc uerba.

Designauit Dominus Iesus & alios septuaginta duos, & misit.